

POSTANOWIENIE

Dnia 10 sierpnia 2018 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu Wydział I Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Grzegorz Karaś (spr.)

: SSO Anna Kuczyńska

SSO Agnieszka Hreczańska-Cholewa

Protokolant: Wojciech Langer

po rozpoznaniu w dniu 2 sierpnia 2018 r. we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy z wniosku M. W.

przy udziale (...) S.A. w K.

o ustanowienie służebności przesyłu

na skutek apelacji uczestnika postępowania

od postanowienia Sądu Rejonowego w Trzebnicy

z dnia 22 września 2017 r.

sygn. akt I Ns 424/13

postanawia:

I. zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że

a) w punkcie I. wnioszek oddalić;

b) uchylić punkt II. postanowienia;

c) w punkcie IV. zasądzić od wnioskodawczyni na rzecz uczestnika postępowania 257 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania;

d) w punkcie V. brakującymi wydatkami obciążyć Skarb Państwa – Sąd Rejonowy w Trzebnicy;

II. zasądzić od wnioskodawczyni na rzecz uczestnika postępowania 200 zł kosztów postępowania apelacyjnego.

SSO Grzegorz Karaś SSO Agnieszka Hreczańska-Cholewa SSO Anna Kuczyńska

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 22 września 2017r. Sąd Rejonowy w Trzebnicy w sprawie o sygn. akt I Ns 424/13 w punkcie I ustanowił na prawie własności nieruchomości wnioskodawczyni M. W., stanowiącej działki nr: (...), obręb K., dla której Sąd Rejonowy w Trzebnicy prowadzi księgę wieczystą nr (...) na rzecz uczestnika postępowania (...) Spółki

Akcyjnej w K. służebność przesyłu, w granicach pasa służebności, wyznaczonych kolorem różowym, w załączniku nr 3 do opinii biegłego sądowego przy Sądzie Okręgowym we Wrocławiu geodety T. M. z dnia 10 maja 2016r. w zakresie działek nr: (...), stanowiącym integralną część niniejszego postanowienia, polegającą na:

- a) prowadzeniu przez przedmiotową nieruchomość odcinka linii elektroenergetycznej, w tym posadowieniu słupów i przesyłu nim energii elektrycznej,
- b) dostępie uczestnika postępowania do urządzeń przesyłowych w celu przeprowadzenia inspekcji ich stanu, usunięcia wszelkich usterek i awarii, a także konserwacji i remontów, w tym wymiany zniszczonych i zużytych elementów urządzeń, jak również ich odbudowy,
- c) prawie przejazdu/przejścia przez nieruchomość wraz z niezbędnym sprzętem celem dostępu do urządzeń;

w punkcie II zasądził od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawczyni kwotę 384 zł; w punkcie III oddalił wnioski w pozostałym zakresie; w punkcie IV zasądził od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawczyni 45,80 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania; w punkcie V zasądził na rzecz Skarbu Państwa (Sąd Rejonowy w Trzebnicy) tytułem kosztów sądowych:

- od wnioskodawczyni M. W. kwotę 384 zł, nakazując ściągnąć tę kwotę z roszczenia zasądzonego w punkcie II postanowienia;

- od uczestnika postępowania (...) Spółki Akcyjnej w K. 1.528,29 zł.

Sąd Rejonowy ustalił, że M. W., na podstawie umowy darowizny z 31 stycznia 1997r. zawartej z jej matką S. F., stała się właścicielką nieruchomości gruntowych, położonych w miejscowości K., gmina T., obejmującej działki nr (...), dla których Sąd Rejonowy w Trzebnicy prowadzi księgę wieczystą nr (...). Przed nabyciem nieruchomości przez S. F. nieruchomości te wchodziły w skład zasobu Skarbu Państwa - (...) Skarbu Państwa.

Na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w Trzebnicy w sprawie sygn. akt Ns 214/83 M. W. stała się właścicielką nieruchomości gruntowej, położonej w miejscowości K., gmina T., obejmującej działkę nr (...).

Na mocy zarządzenia Ministra Przemysłu z dnia 1 czerwca 1945r. powstało (...) z siedzibą w L., będące wielozakładowym przedsiębiorstwem państwowym w skład, którego wchodził (...). Skutkiem dalszych przekształceń z dniem 16 stycznia 1989r. powstało przedsiębiorstwo państwowe (...), które z dniem 12 lipca 1993r. zostało przekształcone w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa pod nazwą (...) S.A. W toku dalszych przekształceń powstała (...) S. A., będąca następcą prawnym (...) S.A., która następnie zmieniła nazwę najpierw na (...) S.A., później na (...) S.A. z siedzibą we W., a aktualnie funkcjonuje pod nazwą (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w K..

Pismem z dnia 10 października 2012r. wnioskodawczyni zwróciła się do uczestnika postępowania o zawarcie umowy o ustanowienie służebności przesyłu, jednocześnie wzywając do wypłaty wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości. W odpowiedzi z dnia 23 maja 2013r. uczestnik postępowania wyjaśnił, że urządzenia, których dotyczą roszczenia zostały wybudowane z zachowaniem wszelkich wymogów prawnych, w oparciu o decyzje wydane przez właściwe organy administracji, a okoliczności sugerują, że ówczesny właściciel zgodził się na ich budowę na swoim gruncie. Zaproponował nieodpłatne ustanowienie służebności przesyłu, argumentując, że okres jaki upłynął od wybudowania przedmiotowych urządzeń spełnia przesłanki do stwierdzenia zasiedzenia.

Przez działkę nr (...) przebiega linia napowietrzna L – (...), która została wybudowana przed 1945r. Pierwszy zapis odnośnie linii pochodzi z dnia 13 sierpnia 1962r. i potwierdza on obchód normalny linii n/n. W dokumencie tym wskazano również, że w okresie od 2 maja 1968r. do 24 czerwca 1968r. miał miejsce remont biegnący sieci nn. Przez działki nr (...) przebiega linia elektroenergetyczna nr (...), utworzona 11 września 1992r. na działkach posadowione są również słupy elektroenergetyczne. Infrastruktura elektroenergetyczna przebiegająca przez nieruchomości stanowiące obecnie własność wnioskodawcy była utrzymywana i eksploatowana przez poprzedników

prawnych uczestnika postępowania. Wartość jednorazowego wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu na działkach nr (...) wynosi 384,00 złotych.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym oraz po dokonaniu wykładni m. in. art. 305¹ kc, art. 352 kc w zw. z art. 292 kc w zw. z art. 172 kci art. 128 kc Sąd Rejonowy uznał, że zarzut uczestnika postępowania zasiedzenia służebności odnośnie działki nr (...) jest uzasadniony, a zatem w tym zakresie wnioski podlega oddaleniu.

W ocenie Sądu Rejonowego odmiennie natomiast przedstawia się sytuacja działek nr (...). Na ocenę tę rzutują okoliczności, z których wynika, że w czasie budowy urządzeń na tych działkach – w 1992r. - poprzednikowi prawnemu przysługiwało uprawnienie do korzystania z tych działek, co wynika z faktu, że wchodziły one w skład zasobu Skarbu Państwa oraz że umową sprzedaży z dnia 24 kwietnia 1996r. działki te stały się własnością matki wnioskodawczynie - S. F..

Sąd Rejonowy podniósł, że uczestnik postępowania nie przedstawił żadnych dokumentów dotyczących przeniesienia na jego rzecz jakiegokolwiek prawa do działek wnioskodawczynie o numerach (...) i (...), w szczególności wskazujących, że przy okazji sprzedaży i przeniesienia własności nieruchomości w 1996r. została uregulowana kwestia dalszego korzystania z tych działek przez poprzednika prawnego uczestnika postępowania. O ile prawo korzystania przez poprzednika prawnego uczestnika postępowania z tych działek w okresie, gdy wchodziły one do zasobu Skarbu Państwa (...) Skarbu Państwa, nie budzi wątpliwości, to jednak przy przeniesieniu własności tych działek nie uregulowano kwestii dalszego korzystania przez poprzednika prawnego uczestnika postępowania z tychże działek z uwagi na istniejące na niej urządzenia elektroenergetyczne. Doszło, więc do tego, że poprzednik prawny uczestnika postępowania, jako właściciel urządzeń elektroenergetycznych znajdujących się na działkach nr (...), utracił prawo do korzystania z tychże działek na skutek przejścia ich własności na rzecz matki wnioskodawczynie.

Zdaniem Sądu I instancji w tej sytuacji brak było podstaw do przyjęcia dobrej wiary po stronie poprzednika prawnego uczestnika postępowania. W jego ocenie dobra/zła wiara winna być oceniana na moment przeniesienia własności działek nr (...) na rzecz S. F., wtedy bowiem doszło do rozdzielenia po stronie poprzednika prawnego uczestnika postępowania prawa do nieruchomości, od prawa własności urządzeń elektroenergetycznych. Osoba, która jest uprawniona z jakiegokolwiek tytułu do korzystania z nieruchomości, w tym wnoszenia na niej budynków/urządzeń itp. po utracie prawa do nieruchomości nie może bowiem wykazywać dla potrzeb zasiedzenia określonego prawa do nieruchomości, że wnosząc budynki/urządzenia była w dobrej wierze. Byłoby to nieporozumieniem, gdyż na tamten moment miała prawo do korzystania z nieruchomości. Zasiedzenie zaś, zgodnie z art. 172 kc., może być oceniane dopiero dla takiej sytuacji, gdy mamy do czynienia z samoistnym posiadaczem, a więc osobą, której nie przysługuje żadne uprawnienie do nieruchomości. Poprzednik prawny uczestnika postępowania stał się „samoistnym posiadaczem” w stosunku do służebności odpowiadającej treści służebności przesyłu dopiero z chwilą utraty prawa do korzystania z działek nr (...), co miało miejsce na skutek przeniesienia własności tych działek na matkę wnioskodawczynie, a więc termin zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu rozpoczął się dopiero w 1996r. Niezależnie nawet od przyjęcia dobrej czy złej wiary nie doszło do zasiedzenia omawianej służebności, gdyż na dzień złożenia wniosku tj. 22 sierpnia 2013r. nie upłynęły wymagane terminy zasiedzenia.

W zakresie działek nr (...) i (...) wnioski o ustanowienie służebności przesyłu okazał się uzasadniony, a należne wnioskodawczynie z tego tytułu wynagrodzenie wynosi 384 zł.

Orzeczenie o kosztach postępowania zawarte w punkcie IV postanowienia Sąd rejonowy oparł na art. 520 § 2 kpc, a o kosztach sądowych zawarte w punkcie V orzeczenia na art. 113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Apelację od postanowienia Sądu Rejonowego wniósł uczestnik postępowania zaskarżając je w części, tj. w punkcie I, II oraz V tiret drugi zarzucając:

I. naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 233 § 1 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc poprzez ich błędną wykładnię polegającą na naruszeniu zasad logiki i doświadczenia życiowego, co łącznie polegało na uznaniu, iż w momencie

przeniesienia prawa własności działek oznaczonych geodezyjnie jako (...) oraz (...) ze Skarbu Państwa (...) na rzecz poprzednika prawnego wnioskodawczyni uczestnik utracił prawo do korzystania z rzeczonych parceli, podczas gdy:

1. poprzednik prawny uczestnika w momencie zmian właścicielskich ww. nieruchomości nie posiadał do niej żadnego prawa, a jedynie kontynuował faktyczne posiadanie służebności na owej nieruchomości objęcie, którego to posiadania miało miejsce w dobrej wierze;
2. powyższe zdarzenie obejmujące zmianę właściciela nieruchomości stanowi okoliczność irrelevantną w stosunku do korzystania z przedmiotowej nieruchomości w ramach faktycznego posiadania służebności w dobrej wierze, skoro moment objęcia w posiadanie miał miejsce w chwili, kiedy rzeczona nieruchomość była własnością Skarbu Państwa;

II. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.:

1. art. 7 kc w zw. art. 292 kc oraz art. 305⁴ kc w zw. z art. 172 kc w zw. z art. 176 kc poprzez ich błędną wykładnię polegającą na nieprawidłowym przyjęciu złej wiary po stronie uczestnika i jego poprzedników prawnych w posiadaniu służebności oraz w konsekwencji odmowie stwierdzenia zasiedzenia służebności w odniesieniu do linii wysokiego napięcia 110 KV o numerze ruchowym S-133, pomimo wystąpienia ustawowych przesłanek pozwalających na stwierdzenie zasiedzenia służebności;
2. art. 176 § 1 kc w zw. z art. 292 kc w zw. z art. 305⁴ kc poprzez ich błędną wykładnię wyrażającą się w nieuwzględnieniu zarzutu zasiedzenia służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu w odniesieniu do linii wysokiego napięcia o numerze ruchowym S-133 z powodu uznania przez Sąd I instancji, że nie upłynął jeszcze czas pozwalający na uznanie skuteczności zasiedzenia tegoż ograniczonego prawa rzeczowego oraz z uwagi na założenie istnienia złej wiary w posiadaniu służebności po stronie poprzedników prawnych uczestnika oraz jego samego.

Kierując się powyższym uczestnik postępowania wniósł o: zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez oddalenie wniosku w całości; zasądzenie od wnioskodawczyni na rzecz uczestnika zwrotu kosztów postępowania za obie instancje według norm przepisanych, w tym zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w sześciokrotnej wysokości oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa; obciążenie wnioskodawczyni wszystkimi nieuiszczonymi kosztami sądowymi za I instancję, a należnymi Skarbowi Państwa. Ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania, pozostawiając mu rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów postępowania apelacyjnego.

W odpowiedzi na apelację wnioskodawczyni wniosła o jej oddalenie oraz o zasądzenie od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawczyni kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu apelacyjnym według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja uczestnika postępowania zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Rejonowy poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne, które Sąd Okręgowy w postępowaniu odwoławczym przyjmuje za własną podstawę rozstrzygnięcia. Jednak ostateczna ocena materiału dowodowego i wnioski prawne Sądu Rejonowego są nietrafne, co powoduje, że zaskarżone rozstrzygnięcie w zakresie uznania niezasadności zarzutu uczestnika postępowania zasiedzenia służebności gruntowej o treści odpowiadającej treści służebności przesyłu, co do linii wysokiego napięcia 110 KV o nr (...) przebiegających przez działki nr (...) podlega modyfikacji.

Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił, że na nieruchomościach stanowiących obecnie własność wnioskodawczyni znajdują się trwałe i widoczne urządzenia, o których mowa w art. 49 § 1 kc, w postaci infrastruktury elektroenergetycznej, która została wybudowana 11 września 1992r. Trafnie również wskazał, że infrastruktura ta należała uprzednio do poprzedników prawnych uczestnika postępowania i była przez nich eksploatowana, remontowana i modernizowana. Najpierw było to przedsiębiorstwo państwowe (...), z dniem 12 lipca 1993r. przekształcone w jednoosobową spółkę

Skarbu Państwa pod nazwą (...) S.A., a następnie (...) S.A., (...) S.A., (...) S.A. z siedzibą we W.. Aktualnie zaś urzędnicy te stanowią własność uczestnika postępowania, który działa pod firmą (...) S.A. z siedzibą w K.. Zresztą okoliczności te były bezsporne.

Niesporne jest również, że matka wnioskodawczyni – S. F. nabyła własność działki nr (...) na podstawie umowy sprzedaży z dnia 24 kwietnia 1996r., a działki nr (...) na podstawie decyzji Naczelnika Miasta i Gminy T. z dnia 21 lutego 1996r., zaś przed tymi datami nieruchomości te stanowiły własność Skarbu Państwa - (...) Skarbu Państwa.

Przy tak prawidłowo skonstruowanym stanie faktycznym Sąd Rejonowy doszedł do wniosku, że skoro przed przeniesieniem prawa własności spornych działek należało ono do Skarbu Państwa to poprzednik prawny uczestnika postępowania legitymował się prawem do nieruchomości, a tym samym termin zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu rozpoczął swój bieg dopiero w 1996r. Dopiero bowiem z chwilą utraty prawa do korzystania z omawianych działek poprzednik prawny uczestnika postępowania stał się posiadaczem samoistnym w stosunku do tej służebności. Słusznie zarzuca skarżący, że wniosek ten jest błędny.

Nie ulega wątpliwości, że instalacja elektroenergetyczna została usytuowana na działkach nr (...) w czasie, gdy zarówno (...), jak i (...) wchodziły w skład zasobu Skarbu Państwa. Z faktu tego nie można jednak wywodzić, że poprzednik prawny uczestnika postępowania był jednocześnie posiadaczem urzędzeń w zakresie służebności przesyłowej, jak i posiadał uprawnienia do korzystania z nieruchomości.

Wskazać należy, że na mocy art. 5 ustawy z dnia 19 października 1991r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa, która weszła w życie 1 stycznia 1992r., Skarb Państwa powierzył Agencji wykonywanie prawa własności i innych praw rzeczowych wobec nieruchomości rolnych. Zgodnie zaś z art. 13 ust. 2 Agencja objęła we władanie składniki mienia Skarbu Państwa, wstępując w prawa i obowiązki z nimi związane w stosunku do Skarbu Państwa i osób trzecich. Na podstawie rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 marca 1992r., z mocą obowiązującą od 18 marca 1992r. (Dz.U. z 1992r. Nr 24 poz. 104) (...) Skarbu Państwa. uzyskała statut państwowej osoby prawnej wykonującej prawa własności oraz inne prawa majątkowe na rzecz Skarbu Państwa w zakresie określonym przepisami prawa.

Dopuszczalność posiadania służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu przez przedsiębiorstwo państwowe (...) na dzień 11 września 1992r. jest w sprawie bezsporne. Możliwość taka wynika bowiem wprost z przepisów ustawy z dnia 29 września 1990r. o zmianie ustawy o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości, która weszła w życie w dniu 5 grudnia 1990r. Kwestia uwłaszczenia przedsiębiorstw państwowych z tym dniem, obejmująca również przekształcenie zarządu, w odniesieniu do budynków, innych urzędzeń i lokali znajdujących się na gruntach Skarbu Państwa została już w sposób obszerny i wyczerpujący przedstawiona przez Sąd Rejonowy w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia, a zatem jej powielanie w tym miejscu jest zbędne.

Tym bardziej, że istota powyższych rozważań sprowadza się do wskazania, że do rozdzielenia podmiotu będącego właścicielem nieruchomości od podmiotu - przedsiębiorstwa energetycznego - które stało się właścicielem urzędzeń służących do przesyłu energii elektrycznej doszło jeszcze przed 11 września 1992r. i na dzień posadowienia infrastruktury elektroenergetycznej, ani w okresie późniejszym nie można mówić o jednoczesnym prawie poprzednika prawnego uczestnika postępowania (...) do nieruchomości i własności urzędzeń elektroenergetycznych.

Początek biegu zasiedzenia służebności przez poprzednika prawnego uczestnika postępowania na prawie własności Skarbu Państwa rozpoczął się zatem 11 września 1992r. Wówczas to bowiem rozpoczęło się korzystanie z urzędzeń przesyłowych przez (...) obciążających cudze prawo. Posiadanie to miało również charakter ciągły. Przede wszystkim wnioskodawczyni nie przedstawiła żadnych dowodów pozwalających obalić domniemanie wynikające z art. 340 kc. Nadto, jak wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, od 1992r. linia nr (...) była stale eksploatowana, regularnie przeprowadzano przy niej czynności konserwacyjno-naprawcze, a przesył energii elektrycznej kablami przebiegającymi nad gruntem wnioskodawczyni odbywał się systematycznie, przez cały okres eksploatacji sieci. Został również spełniony wymóg przeniesienia posiadania (art. 176 § 1 kc), gdyż nie budzi

wątpliwości, że w trakcie eksploatacji linii dochodziło do przeniesienia posiadania spornej infrastruktury. Każde bowiem kolejne przedsiębiorstwo przesyłowe dysponowało tymi urządzeniami po przekazaniu ich we władanie przez poprzednika (art. 348 kc), skoro przesył energii dokonywany był stale.

W związku z powyższym kwestia dobrej, czy złej wiary nie może być oceniana na datę przeniesienia własności nieruchomości na rzecz S. F., ale na moment rozpoczęcia posiadania przez (...), co nastąpiło 11 września 1992r. Zasadnie podnosi uczestnik postępowania, że wnioskodawczyni w żaden sposób nie wykazała, że jego poprzednik prawny – przedsiębiorstwo państwowe (...) – uzyskując posiadanie służebności gruntowej we wskazanej dacie na działkach nr (...), pozostawało w złej wierze. W sytuacji zatem, gdy wnioskodawczyni nie wniosła ciężaru dowodu w tym zakresie zastosowanie ma domniemanie prawne wyrażone w art. 7 kc nakazujące przyjęcie istnienia dobrej wiary.

Domniemanie dobrej wiary, przewidziane art. 7 kc, nakazuje organowi stosującemu prawo uznanie tego faktu za udowodniony, do czasu wykazania przez podmiot, który z przypisania innemu złej wiary wywodzi skutki prawne, że posiadanie nie miało cech zezwalających na przyjęcie, że działał w dobrej wierze. Zgodnie z utrwalonym poglądem dobra wiara zasiadającego posiadacza występuje wówczas, gdy ingerowanie w cudzą własność w zakresie odpowiadającym służebności rozpoczęło się w takich okolicznościach, które usprawiedliwiały przekonanie posiadacza, że nie narusza cudzego prawa (vide: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25.02.2009r., II CSK 501/08, Lex 528129 oraz z dnia 07.05.2014r., II CSK 472/13, LEX nr 1476956).

W przedstawionym przez wnioskodawczynię materiale dowodowym nie znalazło natomiast żadnego poparcia jej stanowisko, co do nielegalnego procesu budowy infrastruktury elektroenergetycznej posadowionej na nieruchomości stanowiącej obecnie jej własność. Przyjąć zatem należy stanowisko uczestnika postępowania, że inwestycja była dokonana na podstawie odpowiedniej procedury i obowiązujących wówczas przepisów administracyjnych. W judykaturze aktualnie jest przesądzone, że państwowe osoby prawne, które w wyniku realizacji inwestycji przesyłowych, przebiegających przez nieruchomości nie należące do przedsiębiorstwa przesyłowego, co do których wydane były decyzje administracyjne o przebiegu linii przesyłowej i pozwolenia budowlane, objęły w dobrej wierze posiadanie służebności, jako korzystanie z cudzej nieruchomości w zakresie odpowiadającym treści tej służebności. Fakt legalności całego procesu inwestycyjnego prowadzącego do wybudowania i rozpoczęcia korzystania ze stacji i linii elektroenergetycznych będących przedmiotem sprawy, mógł bowiem zasadnie powodować u poprzednika prawnego uczestnika przekonanie, że przysługuje mu uprawnienie do korzystania z nieruchomości wnioskodawców w zakresie odpowiadającym obecnie służebności przesyłu (vide: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14.11.2012r., II CSK 120/12, Lex 1267161).

Dobra wiara uczestnika postępowania mogła również wynikać z przekonania o służącym mu prawie do postawienia infrastruktury elektroenergetycznej, a następnie korzystania z dostępu do niej, które to przekonanie miało oparcie w ustawie z dnia 28 czerwca 1950r. o powszechnej elektryfikacji wsi i osiedli (Dz. U. z 1950r. Nr 28 poz. 256 z późn. zm.) Za wystarczające należy więc uznać faktyczne wykonywane uprawnień, wynikające zwłaszcza z zastosowania art. 1 ust. 1 oraz art. 4 ust. 1 i 2 ww. ustawy, stanowiących o prawie osób reprezentujących przedsiębiorstwo energetyczne do wstępu, zaś obowiązku właścicieli i posiadaczy do umożliwienia tego wstępu i wykonania czynności, jakich będzie wymagać powszechna elektryfikacja, stosownie do zarządzenia organu administracyjnego (vide: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 08.01.2009r., I CSK 265/08, LEX nr 523632).

Stąd też w ocenie Sądu Okręgowego władztwo wykonywane w ramach wykorzystywania infrastruktury sieci przesyłowej przebiegającej przez działkę wnioskodawczyni odpowiada przesłankom wymienionym w art. 352 kc. Posiadanie wykonywane przez poprzedników uczestnika postępowania, związane z wieloletnim wykorzystywaniem na potrzeby przedsiębiorstwa trwałego i widocznego urządzenia, niewątpliwie uznać należy bowiem za posiadanie w zakresie odpowiadającym treści służebności, co stosownie do treści art. 292 kc doprowadziło do zasiedzenia. Przyjmując zaś nabycie przez zasiedzenie służebności o treści odpowiadającej służebności przesyłu, obciążającej prawo własności działek nr (...), w zakresie uprawnienia do eksploatacji spornej linii elektroenergetycznej, uznać należy, że uczestnik postępowania legitymuje się ograniczonym prawem rzeczowym, wykluczającym możliwość uwzględnienia wniosku M. W.. Skoro bowiem początek biegu zasiedzenia przypadł na dzień 11 września 1992r., poprzednicy prawni

uczestnika, a następnie sam uczestnik nieprzerwanie korzystali z trwałych i widocznych urządzeń na nieruchomości, a wnioskodawczyni nie obaliła domniemania prawnego, co do posiadania służebności w dobrej wierze, wyrażonego w art. 7 kc, zasiedzenie służebności gruntowej o treści służebności przesyłu, a następnie służebności przesyłu nastąpiło z dniem 11 września 2012r., a zatem jeszcze przed złożeniem wniosku przez wnioskodawczynię.

W konsekwencji zaskarżone postanowienie, na podstawie art. 386 § 1 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc w zw. z art. 361 kpc, podlegało zmianie w punkcie I poprzez oddalenie wniosku oraz w punkcie II poprzez uchylenie orzeczenia dotyczącego wynagrodzenia za ustanowienie służebności. W związku z tym zmianie podlegało również rozstrzygnięcie o kosztach postępowania pomiędzy uczestnikami postępowania, zawarte w punkcie III zaskarżonego postanowienia. Stosując zasadę wyrażoną w art. 520 § 3 kpc w zw. z § 7 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, Sąd Okręgowy z uwagi na sprzeczność interesów uczestników i oddalenie wniosków wnioskodawczyni, obciążył ją obowiązkiem zwrotu kosztów poniesionych przez uczestnika w kwocie 257 zł w tym 240 zł tytułem kosztów zastępstwa prawnego i 17 zł tytułem opłaty od pełnomocnictwa. Uwzględniając zaś wynik postępowania przed Sądem I instancji oraz okoliczność, że wnioskodawczyni postanowieniem z dnia 19 listopada 2013r. została zwolniona od kosztów sądowych ponad kwotę 1.000 zł, którą już uiściła wnosząc opłatę od wniosku, Sąd Okręgowy zmienił także punkt V zaskarżonego postanowienia poprzez obciążenie brakującymi wydatkami Skarbu Państwa.

Orzeczenie o kosztach postępowania apelacyjnego zawarte w punkcie II sentencji postanowienia Sąd Okręgowy oparł na art. 520 § 3 kpc w zw. z § 5 pkt 3 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015r. poz. 1804 z późn. zm.) zasądzając od wnioskodawczyni na rzecz uczestnika postępowania zwrot kosztów postępowania w kwocie 200 zł w tym 120 zł kosztów zastępstwa prawnego i 80 zł opłaty od apelacji.

SSO Grzegorz Karaś Grzegorz SSO Agnieszka Hreczańska – Cholewa SSO Anna Kuczyńska